Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Szczecin, dnia 16 lipca 2009 r.

Pani
Marta Niewczas

Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Szczecinku

LSZ-410-64-02/2009
P/09/107
tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1], zwanej dalej „ustawą o NIK", Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku (MOPS) w zakresie przestrzegania zasad i trybu przyznawania, ustalania wysokości i wypłat dodatków mieszkaniowych, mieszkańcom Szczecinka w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 czerwca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie z uchybieniami działalność MOPS w kontrolowanym zakresie.

1. NIK pozytywnie ocenia przyjęte w MOPS rozwiązania organizacyjne w zakresie przyjmowania i weryfikacji wniosków, przyznawania oraz wypłat dodatków mieszkaniowych, w tym wykorzystywanie do wyliczeń średniego dochodu i wysokości dodatku programu komputerowego oraz funkcjonującego systemu kontroli wewnętrznej. Uwagi NIK dotyczyły tego, że kierownik Działu Obsługi Świadczeń i Dodatków Mieszkaniowych (DOŚiDM) realizujący zadania w zakresie dodatków mieszkaniowych nie posiadał aktualnego zakresu czynności.

W latach 2006 – 2008 MOPS wydał 9.648 decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych, w tym 8.871 pozytywnych i 777 odmownych z powodu niespełnienia ustawowych wymagań. Liczba wypłaconych świadczeń zmalała z 21.275 w 2006 r. do 14.671 w 2008 r., tj. o 31%. Najniższa

[1] Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

ul. Św. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
tel.: (0-91) 423 17 76, fax: (0-91) 422 45 81, e-mail: LSZ@nik.gov.pl

przyznana kwota dodatku wynosiła 11,29 zł, a najwyższa 632,14 zł. W badanym okresie zmalała o 878,9 tys. zł łączna wartość wypłaconych dodatków osobom uprawnionym z 3.108,4 tys. zł w 2006 r. do 2.229,5 tys. zł, tj. o 28,27%.

2. Badania 60 dokumentacji dotyczącej rozpatrzenia wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych i wydania stosownej decyzji wykazały m. in., że:

- wszystkie składane wnioski i 46 załączonych do nich deklaracji o wysokości dochodów zostały prawidłowo wypełnione i zawierały elementy określone w załączniku nr 1 i 2 do rozp. Rady Ministrów[2],
- w 14 deklaracjach załączonych do ww. wniosków, wnioskodawcy nie wpisywali średniego miesięcznego dochodu lub wpisywali błędnie wyliczony, co stanowiło uchybienie formalne nie mające wpływu na wyliczenie prawidłowej wysokości dodatku,
- wszystkie decyzje podpisywał dyrektor lub zastępca MOPS na podstawie upoważnienia udzielonego przez Burmistrza Miasta (art. 7 ust. 1 i 1a ustawy o dodatkach mieszkaniowych[3], zwanej dalej „uodm") i zawierały elementy wymagane przepisami art. 107 Kpa[4],
- wydano 57 decyzji pozytywnych przyznających dodatek i 3 decyzje zasadnie odmawiające jego przyznania w związku z niespełnieniem warunków ustawowych (art. 2 ust. 1, art. 7 ust. 3 lub 4 uodm),
- we wszystkich 57 decyzjach pozytywnych dodatek przyznawano na okres 6 miesięcy zgodnie z art. 7 ust. 5 uodm, osobom uprawnionym (art. 2 ust. 1 uodm) i w wysokości wyliczonej prawidłowo (art. 6 ust. 1, 2 i 10 uodm),
- 60 decyzji wydano terminowo,
- w 46 sprawach wypłaty dodatków mieszkaniowych zarządcom nastąpiły z zachowaniem terminu określonego w art. 8 ust. 1 uodm, a w 14 sprawach z opóźnieniem jednodniowym nie spowodowanym przez MOPS (awaria systemu bankowego),
- wydanie 2 decyzji poprzedzono przeprowadzeniem wywiadów środowiskowych, w których wnioskodawca złożył oświadczenie majątkowe.

3. W badanym okresie w trakcie rozpatrywania 9.648 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego MOPS weryfikował sytuację wykazaną we wniosku z faktyczną, poprzez przeprowadzenie 483 wywiadów środowiskowych, w tym 181 w 2006 r., 157 w 2007 r. i 145 w 2008 r.

Analiza 60 przeprowadzonych wywiadów środowiskowych wykazała, że żadnego nie przeprowadzili pracownicy DOŚiDM, lecz upoważnieni pracownicy innych wydziałów MOPS.

---

[2] rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych - Dz. U. Nr 156, poz. 1817 ze zm.
[3] ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych – Dz. U. Nr 71, poz. 734 ze zm.
[4] ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego - Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

W 33 przypadkach nie było możliwe dotrzymanie 14 dniowego terminu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, określonego w § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury[5], gdyż wnioskodawcy przesuwali ten termin do momentu wysłania przez MOPS pisemnego wezwania z informacją, że może być wydana decyzja odmawiająca przyznania dodatku jeżeli wnioskodawca nie umożliwi przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Przy tym najdłuższy i najkrótszy czas jaki upłynął od daty złożenia wniosku do daty przeprowadzenia wywiadu, wynosił: od 16 do 38 dni w 2006 r., od 17 do 42 dni w 2007 r. i od 16 do 39 dni w 2008 r.

4. MOPS stosownie do postanowień art. 7 ust. 11 uodm wstrzymywał wypłaty dodatków mieszkaniowych w drodze decyzji administracyjnych, gdy zarządca nieruchomości złożył informację o zaleganiu przez daną osobę z opłatą należności za zajmowany lokal mieszkalny za 2 pełne miesiące. W badanym okresie wstrzymanie wypłat dodatku nastąpiło w 890 przypadkach, z tego 47 najemców lokali mieszkalnych uregulowało zaległości po wygaśnięciu decyzji przyznającej dodatek mieszkaniowy. Najemcy ci występowali ponownie o przyznanie dodatku objętego wygasłą decyzją, po uregulowaniu zaległości po upływie kilku miesięcy od terminu wymagalnego. We wszystkich tych przypadkach MOPS wznawiał świadczenie za okresy objęte wygasłymi decyzjami w łącznej kwocie 31 tys. zł (uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego OPK 19/99 ONSA 10001/10).

5. W badanym okresie stwierdzono, że MOPS wypłacił nienależne dodatki mieszkaniowe w łącznej kwocie 23.329,90 zł, które przyznano na podstawie nieprawdziwych danych zawartych we wnioskach. MOPS – po wznowieniu postępowania - w trybie egzekucji administracyjnej wyegzekwował tylko kwotę 4.267,30 zł. Niski poziom windykacji był jednak niezależny od MOPS, gdyż wynikał z trudnej sytuacji materialnej osób zobowiązanych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

Sporządzenie aktualnego zakresu czynności dla kierownika DOŚiDM.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor - w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego - informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora

[5] rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27.12.2001 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadów środowiskowych, wzoru kwestionariusza wywiadu, oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu - Dz. U. Nr 156, poz. 1828

Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.